

Ministru kabineta noteikumu projekta “Grozījumi Ministru kabineta 2012. gada 13. novembra noteikumos Nr. 769 “Noteikumi par stacionāro tehnoloģisko iekārtu dalību Eiropas Savienības emisijas kvotu tirdzniecības sistēmā”” sākotnējās ietekmes novērtējuma ziņojums (anotācija)

Tiesību akta projekta anotācijas kopsavilkums	
Mērķis, risinājums un projekta spēkā stāšanās laiks (500 zīmes bez atstarpēm)	Noteikumu projekta “Grozījumi Ministru kabineta 2012. gada 13. novembra noteikumos Nr. 769 “Noteikumi par stacionāro tehnoloģisko iekārtu dalību Eiropas Savienības emisijas kvotu tirdzniecības sistēmā”” (turpmāk – Noteikumu Nr. 769 projekts) mērķis ir nodrošināt Eiropas Savienības emisijas kvotu tirdzniecības sistēmas (turpmāk – ES ETS) darbību Latvijā atbilstoši aktuālajiem Eiropas Komisijas deleģētajiem aktiem. Spēkā stāšanās laiks: Noteikumu Nr. 769 projekts stāsies spēkā Oficiālo publikāciju un tiesiskās informācijas likuma 7.panta otrajā daļā noteiktajā kārtībā.

I. Tiesību akta projekta izstrādes nepieciešamība		
1.	Pamatojums	Noteikumu Nr. 769 projekts sagatavots pēc Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas (turpmāk - VARAM) iniciatīvas, lai nodrošinātu ES ETS funkcionēšanu Latvijā ceturtajā periodā, balstoties uz jaunākajiem Eiropas Komisijas deleģētajiem aktiem.
2.	Pašreizējā situācija un problēmas, kuru risināšanai tiesību akta projekts izstrādāts, tiesiskā regulējuma mērķis un būtība	ES ETS darbība Eiropas Savienības (turpmāk – ES) līmenī ir noteikta 2003. gada 13. oktobra Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2003/87/EK, ar kuru nosaka sistēmu siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas kvotu tirdzniecībai Kopienā un groza Padomes Direktīvu 96/61/EK (turpmāk – Direktīva 2003/87/EK). Eiropadome 2014. gada 24. oktobrī pieņēma secinājumus “Par klimata un enerģētikas politikas satvaru laikposmam no 2020. gada līdz 2030. gadam” (turpmāk – Eiropadomes secinājumi) ¹ , nosakot nosacījumus Eiropas Klimata un enerģētikas politikas satvara 2030. gadam KEPS2030 noteikto mērķu īstenošanai, t.sk. nosacījumu, ka ES ETS jāreformē, jānodrošina tā laba un efektīva funkcionēšana, kā arī nosaukti elementi, kas jāiekļauj reformā. Lai veicinātu emisiju samazināšanu visā Eiropas Savienībā, Eiropas Komisija ES ETS ceturtajam tirdzniecības periodam (2021. - 2030. gads) izstrādāja

¹ <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-169-2014-INIT/lv/pdf>

		<p>jaunas prasības, ko noteica ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2018. gada 14. marta Direktīvas Nr. 2018/410/ES, ar ko groza Direktīvu 2003/87/EK, lai sekmētu emisiju izmaksefektīvu samazināšanu un investīcijas mazoglekļa risinājumos, un Lēmumu 2015/1814 (turpmāk – Direktīva 2018/410), lai nodrošinātu, ka labi funkcionējoša un reformēta ES ETS ir galvenais Eiropas instruments siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanas mērķa sasniegšanai. Ar Direktīvu 2018/410 veikti grozījumi Direktīvā 2003/87/EK, reformējot ES ETS, nodrošinot tā efektīvu funkcionēšanu ceturtajā periodā (2021. – 2030. gads).</p> <p>VARAM ir atbildīga par ES ETS darbību Latvijā atbilstoši likuma “Par piesārņojumu” 32.¹ pantā ietvertajam regulējumam.</p> <p>Lai arī Direktīva 2003/87/EK ir ES ETS pamata juridiskais instruments, kas nodrošina sistēmas funkcionēšanu, tas nav vienīgais normatīvais akts ES līmenī – Direktīva 2003/87/EK nodrošina deleģējumus dažādiem deleģētajiem aktiem, kuri sīkāk nosaka ES ETS funkcijas. Šie deleģētie akti nosaka detalizētāku kārtību, kādā funkcionēs ES ETS ceturtajā periodā.</p> <p>Ministru kabineta 2012. gada 13. novembra noteikumi Nr. 769 “Noteikumi par stacionāro tehnoloģisko iekārtu dalību Eiropas Savienības emisijas kvotu tirdzniecības sistēmā” (turpmāk – noteikumi Nr. 769) nosaka sekojošās ES ETS procedūras:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kā operatori iesniedz izstrādātos priekšlikumus emisiju monitoringam; • Kā operatori iesniedz iesniegumu siltumnīcefekta gāzu emisijas atļaujas saņemšanai; • Kā operatoriem tiek izsniegtas siltumnīcefekta gāzu emisijas atļaujas; • Kā tiek veikta ikgadējā emisiju ziņojuma sagatavošana, verificēšana, iesniegšana un pārbaude. <p>Attiecībā uz ES ETS ceturto periodu, no deleģētajiem aktiem, kas pieņemti pēc 2018. gada, skar procedūras, kas ir noteiktas noteikumos Nr. 769. Attiecīgi, tos ir nepieciešams grozīt, ņemot vērā šādus Eiropas Komisijas deleģētos aktus:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Eiropas Komisijas 2018. gada 19. decembra Īstenošanas regula Nr. 2018/2067 par datu verifikāciju un verificētāju akreditāciju saskaņā
--	--	---

		<p>ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2003/87/EK (turpmāk – regula Nr. 2018/2067);</p> <ul style="list-style-type: none"> • Eiropas Komisijas 2019. gada 31. oktobra regula Nr. 2019/1842 ar ko nosaka noteikumus Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2003/87/EK piemērošanai attiecībā uz sīkāku kārtību, kā izdarāmi bezmaksas emisijas kvotu iedales pielāgojumi sakarā ar darbības līmeņa izmaiņām (turpmāk – regula Nr. 2019/1842); • Eiropas Komisijas 2018. gada 19. decembra deleģētā regula 2019/331, ar ko nosaka Savienības mēroga pārejas noteikumus saskaņotai bezmaksas emisijas kvotu iedalei saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2003/87/EK 10.a pantu; • Eiropas Komisijas 2018. gada 19. decembra īstenošanas regula Nr. 2018/2066 par siltumnīcefekta gāzu emisiju monitoringu un ziņošanu saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2003/87/EK un ar ko groza Komisijas Regulu (ES) Nr. 601/2012 (turpmāk – regula Nr. 2018/2066). <p>Noteikumus Nr. 769 ir nepieciešams pielāgot minēto ES juridisko instrumentu - regulu prasībām, lai salāgotu spēkā esošo Latvijas normatīvo regulējumu ar minēto regulu prasībām. Papildus tas nodrošinās ES ETS pareizu funkcionēšanu Latvijā ceturtajā periodā, saskaņoti ar visām ES dalībvalstīm.</p> <p>Noteikumu Nr. 769 projekts par grozījumiem paredz:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Noteikt kārtību, kādā iesniedz, pārbauda un apstiprina ikgadējo darbības līmeņa izmaiņu ziņojumu (turpmāk – darbības līmeņa ziņojums) balstoties uz regulā Nr. 2019/1842 noteikto; • Noteikt sankcijas par darbības līmeņa ziņojuma laicīgu neiesniegšanu VVD; • Redakcionālus precizējumus, ņemot vērā, ka ar regulu Nr. 2018/2067 tiek atcelta ar Eiropas Komisijas 2012. gada 21. jūnija regulu Nr. 600/2012 par siltumnīcefekta gāzu ziņojumu un tonnkilometru ziņojumu verificāciju un par verificētāju akreditāciju saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2003/87/EK, ņemot vērā, ka šī regula noteica ES ETS operatoru ikgadējo emisiju ziņojumu verificāciju un verificēšanas veicēju
--	--	--

		<p>akreditāciju un atsauce uz to ir attiecīgi novecojusi;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Precizēt ES ETS operatora pienākumus saistībā ar ikgadējo ziņojumu iesniegšanu Valsts vides dienestā (turpmāk – VVD); • Redakcionālus precizējumus attiecībā uz VVD un ES ETS informāciju sistēmām; • Precizēt informācijas publicēšanas pienākumus starp VARAM un VVD; • Precizēt noteikumus par biomasas pakāpēm, ņemot vērā regulas Nr. 2018/2066 jaunos nosacījumus attiecībā uz biomasu. <p>Ja operators VVD neiesniedz darbības līmeņa ziņojumu līdz noteiktajam datumam, VVD par to informē Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centru kā administratoru, kas attiecīgi bloķē operatora kontus emisijas reģistrā. Konta bloķēšana nozīmē, ka operators nevar veikt darbības ar tām emisiju kvotām, kas atrodas tā kontos. Šādas sankcijas tiek noteiktas, lai nodrošinātu, ka darbības līmeņa ziņojumi VVD tiek iesniegti laicīgi un pilnīgi. Piekļuve kontam tiek apturēta tikai līdz brīdim, kad operators VVD iesniedz darbības līmeņa ziņojumu un tas tiek apstiprināts.</p> <p>Šobrīd Ministru kabineta noteikumos Nr. 769 ir noteikts, ka visu informāciju, kas ir informatīva un noderīga ETS operatoriem, publicē VVD. Praksē gan informācijas publicēšana ir attīstījusies savādāk un šobrīd informācija ir sadalīta starp VVD un VARAM. Attiecīgi ir nepieciešams precizēt kura iestāde publicē kādu informāciju. VVD tīmekļvietnē tiek publicēta informācija saistībā ar siltumnīcefekta gāzu atļaujām. VARAM mājaslapā tiek publicēta informatīva rakstura informācija, ieskaitot Eiropas Komisijas izstrādātās vadlīnija, kā arī dažādas veidlapas, kas attiecās uz operatoru pienākumiem ziņot par emisijām un darbības līmeņiem.</p> <p>Balstoties uz Direktīvas 2003/87/EK 10.a pantu, Eiropas Komisija uz 4. periodu pārskata līmeņatzīmes, lai panāktu, ka bezmaksas kvotu iedale rosina samazināt siltumnīcefekta gāzu emisijas. Līmeņatzīmju vērtības tiek noteiktas balstoties uz datiem, kas ir savākti bāzlīniju datu ziņojumos, kurus operatori iesniedza 2019. gada otrajā ceturksnī. Eiropas Komisija plānoja pieņemt deleģēto aktu par līmeņatzīmju vērtībām līdz šī gada beigām, bet ņemot vērā datu apjomu un nepieciešamību pārbaudīt šo ziņojumu datus, Eiropas Komisija ir informējusi ES dalībvalstis,</p>
--	--	--

		ka šīs vērtības netiks pieņemtas līdz 2020. gada pirmajam ceturksnim. Bez precizētām līmeņatzīmēm, bāzlīniju datu ziņojumu informācija nav pilnīga, bet tā ir vajadzīga darbības līmeņa ziņojumu pareizai iesniegšanai. Secīgi - 2021. gadā darbības līmeņa ziņojumu iesniegšanas datums iespējams atkāpsies no noteikumu projektā noteiktā iesniegšanas termiņa.
3.	Projekta izstrādē iesaistītās institūcijas un publiskas personas kapitālsabiedrības	VARAM VVD
4.	Cita informācija	Nav

II. Tiesību akta projekta ietekme uz sabiedrību, tautsaimniecības attīstību un administratīvo slogu

1.	Sabiedrības mērķgrupas, kuras tiesiskais regulējums ietekmē vai varētu ietekmēt	<ul style="list-style-type: none"> - Latvijas ES ETS operatori, kuri veic kādu no likuma „Par piesārņojumu” 2. pielikumā minētajām darbībām un kuriem ir izsniegtas siltumnīcefekta gāzu emisijas atļaujas (turpmāk – operatori); - Kādā no Eiropas Savienības dalībvalstīm atbilstības novērtēšanas institūcijā vai Latvijā akreditēti vides verificētāji (turpmāk – verificētāji); - VARAM, VVD, un Latvijas Nacionālais akreditācijas birojs (turpmāk – LATAK).
2.	Tiesiskā regulējuma ietekme uz tautsaimniecību un administratīvo slogu	<p>Vērtējot noteikumu Nr. 769 projekta īstenošanas ietekmi uz administratīvajām procedūrām un to izmaksām, ir identificēts administratīvā sloga palielinājums. Paredzams, ka pēc noteikumu Nr. 769 projekta apstiprināšanas, administratīvais slogs palielināsies šādām sabiedrības grupām un institūcijām:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Operatoriem; • Kādā no ES dalībvalstīm atbilstības novērtēšanas institūcijā vai Latvijā akreditēti vides verificētājiem; • VVD. <p>Operatoriem administratīvais slogs palielināsies, jo papildus ikgadējiem emisiju ziņojumiem tiem ik gadu VVD būs jāiesniedz darbības līmeņa ziņojums, ko būs nepieciešams arī verificēt. Administratīvais slogs gan nebūs pārāk liels, jo darbības līmeņa ziņojums sastāvēs pārsvarā no iepriekšējo divu gadu ikgadējo emisiju ziņojumu datiem.</p> <p>Verificētāju administratīvais slogs arī palielināsies, jo papildus ikgadējiem emisiju ziņojumiem tiem ik gadu</p>

		<p>būs jāverificē darbības līmeņa ziņojumi. Noteikumu Nr. 769 projekta 11. punktā ir noteikts iespējams administratīvā sloga atvieglojums, nosakot, ka verificētājs var apvienot iekārtas apmeklējumu emisiju ziņojuma un darbības līmeņa ziņojuma verificēšanai.</p> <p>VVD administratīvais slogs tiks palielināts, jo papildus ikgadējiem emisiju ziņojumiem, reģionālo vides pārvalžu atļauju daļas ekspertiem būs jāapstiprina arī darbības līmeņa ziņojumi. Ņemot vērā, ka darbības līmeņa ziņojumi iekļaus jau ekspertiem zināmu un pārbaudītu informāciju, šis administratīvās slogs nebūs ļoti augsts.</p>
3.	Administratīvo izmaksu monetārs novērtējums	Projekts šo jomu neskar
4.	Atbilstības izmaksu monetārs novērtējums	Projekts šo jomu neskar.
5.	Cita informācija	Nav

III. Tiesību akta projekta ietekme uz valsts budžetu un pašvaldību budžetiem

Projekts šo jomu neskar

IV. Tiesību akta projekta ietekme uz spēkā esošo tiesību normu sistēmu

1.	Saistītie tiesību aktu projekti	<p>Ņemot vērā minētos Eiropas Komisijas deleģētos aktus, tiks izstrādāts noteikumu projekts grozījumiem Ministru kabineta 2013. gada 26. februāra noteikumos Nr. 112 “Emisijas kvotu piešķiršanas kārtība stacionāro tehnoloģisko iekārtu operatoriem”</p> <p>VARAM izstrādes procesā ir likumprojekts “Klimata likums”, ar kuru tiks precizēts un pilnveidots Latvijas klimata politikas juridiskais ietvars, kā arī iestrādāts šobrīd spēkā esošā likuma “Par piesārņojumu” regulējums, kas attiecas uz siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanu, t.sk. ES ETS sistēmas darbību.</p>
2.	Atbildīgā institūcija	VARAM, VVD
3.	Cita informācija	Nav

V. Tiesību akta projekta atbilstība Latvijas Republikas starptautiskajām saistībām

1.	Saistības pret Eiropas Savienību	Eiropas Komisijas 2018. gada 19. decembra Deleģētā regula 2019/331, ar ko nosaka Savienības mēroga pārejas noteikumus saskaņotai bezmaksas emisijas kvotu iedalei saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2003/87/EK 10.a pantu (turpmāk – regula Nr. 2019/331).
----	----------------------------------	--

		<p>Eiropas Komisijas 2019. gada 31. oktobra Īstenošanas regula 2019/1842, ar ko nosaka noteikumus Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2003/87/EK piemērošanai attiecībā uz sūkāku kārtību, kā izdarāmi bezmaksas emisijas kvotu iedaļes pielāgojumi sakarā ar darbības līmeņa izmaiņām (turpmāk – regula Nr. 2019/1842).</p> <p>Eiropas Komisijas 2018. gada 19. decembra Īstenošanas regula Nr. 2018/2067 par datu verifikāciju un verificētāju akreditāciju saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2003/87/EK (turpmāk – regula Nr. 2018/2067).</p> <p>Eiropas Komisijas 2018. gada 19. decembra Īstenošanas regula Nr. 2018/2066 par siltumnīcefekta gāzu emisiju monitoringu un ziņošanu saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2003/87/EK un ar ko groza Komisijas Regulu (ES) Nr. 601/2012 (turpmāk – regula Nr. 2018/2066).</p>
2.	Citas starptautiskās saistības	Projekts šo jomu neskar.
3.	Cita informācija	Nav

1. tabula

Tiesību akta projekta atbilstība ES tiesību aktiem

Attiecīgā ES tiesību akta datums, numurs un nosaukums	Projekts šo jomu neskar.		
A	B	C	D
Attiecīgā ES tiesību akta panta numurs (uzskaitot katru tiesību akta vienību – pantu, daļu, punktu, apakšpunktu)	Projekta vienība, kas pārņem vai ievieš katru šīs tabulas A ailē minēto ES tiesību akta vienību, vai tiesību akts, kur attiecīgā ES tiesību akta vienība pārņemta vai ieviesta	Informācija par to, vai šīs tabulas A ailē minētās ES tiesību akta vienības tiek pārņemtas vai ieviestas pilnībā vai daļēji. Ja attiecīgā ES tiesību akta vienība tiek pārņemta vai ieviesta daļēji, sniedz attiecīgu skaidrojumu, kā arī precīzi norāda, kad un kādā veidā ES tiesību akta vienība	Informācija par to, vai šīs tabulas B ailē minētās projekta vienības paredz stingrākas prasības nekā šīs tabulas A ailē minētās ES tiesību akta vienības. Ja projekts satur stingrākas prasības nekā attiecīgais ES tiesību akts, norāda pamatojumu un samērīgumu. Norāda iespējamās alternatīvas (t. sk.

		tiks pārņemta vai ieviesta pilnībā. Norāda institūciju, kas ir atbildīga par šo saistību izpildi pilnībā	alternatīvas, kas neparedz tiesiskā regulējuma izstrādi) – kādos gadījumos būtu iespējams izvairīties no stingrāku prasību noteikšanas, nekā paredzēts attiecīgajos ES tiesību aktos
Projekts šo jomu neskar.			
Kā ir izmantota ES tiesību aktā paredzētā rīcības brīvība dalībvalstij pārņemt vai ieviest noteiktas ES tiesību akta normas? Kādēļ?	Regulas Nr. 2019/1842 3. panta 3. daļā ir paredzētā dalībvalstu rīcības brīvība, nosakot agrāku darbības līmeņa ziņojuma iesniegšanas datumu. Šī rīcības brīvība tiek izmantota, noteikumu Nr. 769 projekta 18. punktā nosakot agrāku iesniegšanas datumu, lai atvieglotu administratīvo slogu operatoriem, verificētājiem un VVD.		
Saistības sniegt paziņojumu ES institūcijām un ES dalībvalstīm atbilstoši normatīvajiem aktiem, kas regulē informācijas sniegšanu par tehnisko noteikumu, valsts atbalsta piešķiršanas un finanšu noteikumu (attiecībā uz monetāro politiku) projektiem	Projekts šo jomu neskar.		
Cita informācija	Ar noteikumu projekts tiks īstenotas regulas Nr. 2019/331, regulas Nr. 2019/1842, regulas Nr. 2018/2067 un regulas Nr. 2018/2066 prasības, kas attiecas uz darbības līmeņa ziņojumu sagatavošanu, iesniegšanu, verificēšanu un apstiprināšanu. Papildus, ar noteikumu projektu tiks īstenotas regulas Nr. 2018/2066 daļas, kas attiecas uz jauniem nosacījumiem par biomasas pakāpēm emisiju ziņošanā.		
2. tabula Ar tiesību akta projektu izpildītās vai uzņemtās saistības, kas izriet no starptautiskajiem tiesību aktiem vai starptautiskas institūcijas vai organizācijas dokumentiem.			
Projekts šo jomu neskar			

VI. Sabiedrības līdzdalība un komunikācijas aktivitātes

1.	Plānotās sabiedrības līdzdalības un komunikācijas aktivitātes saistībā ar projektu	Sabiedrības līdzdalība ir nodrošināta saskaņā ar Ministru kabineta 2009. gada 25. augusta noteikumu Nr. 970 "Sabiedrības līdzdalības kārtība attīstības plānošanas procesā" 7.4. ¹ apakšpunktu, sabiedrības pārstāvjus aicinot līdzdarboties, rakstiski sniedzot viedokli par noteikumu Nr. 769 projektu tā izstrādes stadijā. Sabiedrības pārstāvji ir informēti par iespēju līdzdarboties, publicējot paziņojumu par līdzdalības procesu VARAM tīmekļvietnē, kā arī Valsts kancelejas tīmekļvietnē.
2.	Sabiedrības līdzdalība projekta izstrādē	Noteikumu Nr. 769 projekts publicēts VARAM tīmekļvietnē 2020. gada XX. oktobrī. (www.varam.gov.lv)
3.	Sabiedrības līdzdalības rezultāti	Anotācijas sadaļa tiks papildināta pēc sabiedrības pārstāvju viedokļu un komentāru saņemšanas.
4.	Cita informācija	Noteikumu Nr. 769 projekts tika saskaņots ar VVD un LATAK.

VII. Tiesību akta projekta izpildes nodrošināšana un tās ietekme uz institūcijām		
1.	Projekta izpildē iesaistītās institūcijas	VARAM, VVD un LATAK.
2.	Projekta izpildes ietekme uz pārvaldes funkcijām un institucionālo struktūru. Jaunu institūciju izveide, esošu institūciju likvidācija vai reorganizācija, to ietekme uz institūcijas cilvēkresursiem	<p>Noteikumu Nr. 769 projektā iekļautie nosacījumi var radīt ietekmi uz pārvaldes funkcijām, tomēr tas neietekmēs institucionālo sistēmu.</p> <p>Noteikumu Nr. 769 projektā iekļauto nosacījumu izpildei nav nepieciešams veidot jaunas institūcijas, likvidēt vai reorganizēt esošās institūcijas.</p> <p>Noteikumu Nr. 769 projektā iekļauto nosacījumu izpilde neatstās ietekmi uz cilvēkresursiem.</p> <p>Noteikumu Nr. 769 projekta izpildē iesaistītās institūcijas noteikumu Nr. 769 projektā iekļautos pasākumu nodrošinās piešķirto valsts budžeta līdzekļu ietvaros.</p>
3.	Cita informācija	Nav

Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrs

Juris Pūce

Leimane 67026528
Liza.Leimane@varam.gov.lv